

Overweging Sacramentsdag 2 juni 2013

Leny Beemer- de Vos

Lezingen: Genesis 14,18-20
Psalm 150
1 Korintiërs 11,23-26
Lucas 9,11b-17

Ze hadden allen volop te eten,
en wat er overschoot werd opgehaald, twaalf manden vol....

Dat het evangeliieverhaal van vandaag besluit met dat beeld is niet voor niets. Het getal twaalf is een betekenisvol getal. Twaalf is het getal geworden voor alles wat van God komt, voor allen die als Jezus Gods liefde ten volle leven en uitdragen. Het is overvloedig leven, bedoeld voor alle mensen. Dat is het Rijk van God, dat Jezus verkondigt.

Maar de ervaring van onze werkelijkheid lijkt ver weg te staan van wat hier aan overvloed en goed leven verkondigd wordt. Zeker in deze tijd zien we om ons heen de uitwerking van de economische crisis toenemen. Bedrijven gaan failliet, veel mensen worden werkeloos met alle gevolgen voor wie met hen samenleven. De regering bezuinigt op allerlei basale voorzieningen zoals de hele zorgsector, maar ook op hulp over onze grenzen heen. Het is nog steeds verschrikkelijk oneerlijk verdeeld in de wereld. Wij hier hebben het ondanks de crisis relatief nog bijzonder goed, maar het wereldnieuws komt via de media indringend bij ons binnen om te weten, dat onvoorstelbaar veel mensen in grote armoede en onder erbarmelijke omstandigheden moeten leven. Wat dan, overvloedig leven voor elk mens? Hoe zou dat werkelijkheid kunnen worden?

Jezus zegt het eigenlijk heel simpel, als het avond wordt en er gegeten moet worden door de drommen mensen, die achter ze aan zijn getrokken:

‘Jullie moeten hun te eten geven’.

Maar hoe dan? Dat kan toch niet met enkel vijf broden en twee vissen?

Het verhaal staat vol beelden met verwijzingen naar dit ene simpele antwoord: ‘Jullie moeten ze te eten geven’

Betsaida betekent ‘huis van voedsel’. Jezus trekt zich uitgerekend met zijn leerlingen terug naar die stad. Dat zal vast niet geweest zijn, om daar samen gezellig een hapje te gaan eten. Daarvoor trekken niet die duizenden mensen achter ze aan. Deze mensen gaan achter Jezus aan, om wat Hij doet en verkondigt. Hij belichaamt voor al die mensen de komst van Gods Koninkrijk, zoals dat in de oude verhalen al werd verbeeld. We hoorden het al in de eerste lezing over Abram en die koning Melchisedek. Hier ging het om ware broederschap.

In het evangelie is de kern van de boodschap van Jezus niet anders. Ook hier gaat het om ware broederschap, om breken en delen met elkaar. Het Rijk van God, zoals Jezus dat verkondigt en voorleeft, is niet een rijk van macht en overheersing, geen rijk van slavernij of armoede. In Gods Koninkrijk zal er vrede zijn als we met alle mensen omgaan als echte broers en zussen, die elkaar respecteren, die als het erop aankomt opkomen voor elkaar, maar die vooral ook bereid zijn God te danken en te delen van de overvloed die er is.

Is dat een droom? Luchtfietserij? Ik durf te zeggen: absoluut niet!

We denken toch niet, dat Jezus zijn leven heeft gegeven voor een onhaalbaar vergezicht? Jezus, zo blijkt uit alle getuigenissen van de leerlingen, beseft heel goed, dat we sterfelijke en gebroken mensen zijn. Hij heeft het zelf in zijn leven tot het einde toe ervaren. Jezus verkondigde dan ook geen droom. Wel wees Hij ons een weg, leefde die ook voor, om het goed te hebben als mensen met elkaar, ondanks lijden en sterven, verdriet en pijn, dat inherent is aan ons bestaan.

Maar in dat licht spreekt Jezus over zijn Vader als de God, die ons lijden ziet, die ons nabij wil zijn, die ons wil troosten en helpen om door alles heen gelukkig te zijn. En ware broederschap, zonder onderscheid, breken en delen met elkaar, brengt - en misschien wel juist in ons sterfelijke leven hier en nu - Gods Koninkrijk meer en meer nabij.

Na de grote feesten van Pasen, Pinksteren en vorige week van de heilige Drie-eenheid, is het feest van vandaag, Sacramentsdag, de voltooiing van alles.

We gingen met Jezus en elkaar door dood en duisternis heen naar nieuw leven, opstanding uit wat ons gevangen houdt. We hoorden, hoe de leerlingen, bezielde door de Geest, uit hun angst bevrijd de deuren opengooiden en het goede nieuws van Jezus, de Levende, onze broeder, gingen verspreiden. Vorige week hoorden we, hoe God één is, in wiens Geest Jezus de ware Zoon werd, broeder van alle mensen. Geen heilig onderonsje dus van Vader, Zoon en Geest, maar liefde en overvloed van goed leven, waarvan wij deel mogen uitmaken.

Paulus getuigt, hoe Jezus ons tot deelgenoot maakte door zichzelf in de tekens van gebroken brood en vergoten wijn te delen met de opdracht, dit te blijven doen om Hem te gedenken. Hoewel dit gebaar van Jezus onvoorstelbaar diep en heilig is, en misschien daarom ook wel een hele cultus is geworden van vrome eerbied en aanbidding, kan ik het niet anders verstaan als Gods gave bij uitstek, Gods nabije aanwezigheid, die ons vraagt net als Jezus ons zelf te breken en te delen met anderen. 'Jullie moeten ze te eten geven'. Het gaat Jezus om Gods Koninkrijk hier en nu. Niet Hij zelf wil vereerd worden, maar wij moeten God eren en danken door te doen als Hij. Zijn weg van breken en delen sticht gemeenschap, maakt ons één met Hem. Zo mogen we met elkaar, zoals Augustinus het zegt, worden wie we ontvangen: Lichaam van Christus. Als we dan het heilig Brood in een monstrans zetten en vereren, dan gaat het hierom: Jezus zelfgave en reële aanwezigheid als voedsel op de weg, die we met Hem en elkaar mogen gaan, groeiend in zijn liefde, op weg naar dat Rijk van God, waarin overvloedig leven mogelijk wordt.

Dat het zo mag zijn.